

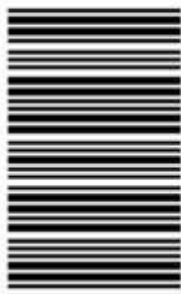
410

F

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

410F

عصر جمعه

۹۵/۰۲/۱۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۵

مجموعه تاریخ - کد ۱۱۰۷

مدت پاسخگویی: ۱۳۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰
۲	عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	تاریخ ایران باستان	۲۵	۵۱	۷۵
۴	تاریخ اسلام	۲۵	۷۶	۱۰۰
۵	تاریخ جهان	۲۵	۱۰۱	۱۲۵
۶	تاریخ ایران دوره اسلامی	۲۵	۱۲۶	۱۵۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- With the pace of life in Indian metros getting faster by the day, many of the old Indian traditions have fallen into ----- and are no longer practiced.
1) indifference   2) equilibrium   3) abeyance   4) annoyance
- 2- We thought he was reliable till we realized that he had given us a ----- address.
1) dishonest   2) fake   3) skeptical   4) vulnerable
- 3- His expression was gloomy at every game; I don't think I saw him smile even when his team ----- a hundred points.
1) scored   2) connected   3) achieved   4) displayed
- 4- The approaching rain gave us a ----- excuse to escape the boring party.
1) harmless   2) monotonous   3) secret   4) plausible
- 5- The relationship between the earthworm and the garden is -----: the garden provides a home for the earthworm, while the earthworm provides manure for the garden and keeps it fertile.
1) impractical   2) symbiotic   3) latent   4) paradoxical
- 6- When it was discovered that he had been operating as a spy, he was badly ----- in the press as being a traitor.
1) incorporated   2) censured   3) concerned   4) constrained
- 7- Contemporary research into the origins of DeLong culture indicates that a hunter-gatherer society was established about 2,000 years earlier than was ----- thought.
1) similarly   2) sufficiently   3) previously   4) accurately
- 8- An attempt was made to ignore this brilliant and irregular book, but in -----; it was read all over Europe.
1) jeopardy   2) chaos   3) contempt   4) vain
- 9- He strictly warned him that if he did not take the medicine in time, the pain would not -----.
1) subside   2) degrade   3) avoid   4) collapse
- 10- To reduce -----, the company will no longer mail monthly paper statements to those with access to online statements.
1) fright   2) hesitation   3) conflict   4) waste

PART B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Becoming a mother is a major transition, points out clinical psychologist Ann Dunnewold, (11) ----- in Dallas, Tex., provides support for mothers. New mothers give up autonomy, sleep and relationships (12) ----- to the relentless needs of a baby. On top of that, they are also expected to be in a constant state of bliss and fulfillment (13) ----- their new role. "There's a lot of pressure to be the perfect mother, (14) ----- they're not coping," Leahy-Warren says.

Making matters worse, research that demonstrates the importance of early childhood experiences in determining future success and happiness (15) ----- on moms to get it right.

11-	1) practices	2) whose practice	3) practicing	4) she practices
12-	1) with tending	2) tend	3) to tend	4) that tend
13-	1) of	2) by	3) in	4) with
14-	1) and they are afraid to say		2) while afraid to say	
	3) but they say they are afraid of what		4) then they say afraid they are	
15-	1) and additional pressure		2) add pressure	
	3) puts additional pressure		4) and added pressure	

Reading Comprehension:

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

There is evidence of agriculture in Africa prior to 3000 b.c. It may have developed independently, but many scholars believe that the spread of agriculture and iron throughout Africa linked it to the major centers of the Near East and Mediterranean world. The drying up of what is now the Sahara desert had pushed many peoples to the south into sub-Saharan Africa. These peoples settled at first in scattered hunting- and-gathering bands, although in some places near lakes and rivers, people who fished, with a more secure food supply, lived in larger population concentrations. Agriculture seems to have reached these people from the Near East, since the first domesticated crops were millets and sorghums whose origins are not African but West Asian. Once the idea of planting diffused, Africans began to develop their own crops, such as certain varieties of rice, and they demonstrated a continued receptiveness to new imports. The proposed areas of the domestication of African crops lie in a band that extends from Ethiopia across southern Sudan to West Africa. Subsequently, other crops, such as bananas, were introduced from Southeast Asia.

Livestock also came from outside Africa. Cattle were introduced from Asia, as probably were domestic sheep and goats. Horses were apparently introduced by the Hyksos invaders of Egypt (1780-1560 b.c.) and then spread across the Sudan to West Africa. Rock paintings in the Sahara indicate that horses and chariots were used to traverse the desert and that by 300-200 b.c., there were trade routes across the Sahara. Horses were adopted by peoples of the West African savannah, and later their powerful cavalry forces allowed them to carve out large empires. Finally, the camel was introduced around the first century a.d. This was an important innovation, because the camel's ability to thrive in harsh desert conditions and to carry large loads cheaply made it an effective and efficient means of transportation. The camel transformed the desert from a barrier into a still difficult, but more accessible, route of trade and communication.

- 16- According to paragraph 1, why do researchers doubt that agriculture developed independently in Africa?
- 1) Africa's native plants are very difficult to domesticate.
  - 2) African communities were not large enough to support agriculture.
  - 3) The earliest examples of cultivated plants discovered in Africa are native to Asia.
  - 4) African lakes and rivers already provided enough food for people to survive without agriculture.
- 17- The word "diffused" in paragraph 1 is closest in meaning to -----.
- 1) understood
  - 2) emerged
  - 3) developed
  - 4) spread
- 18- In paragraph 1, what does the author imply about changes in the African environment during the time period mentioned?
- 1) The climate was becoming milder, allowing for a greater variety of crops to be grown.
  - 2) A region that had once supported many people was becoming a desert where few could survive.
  - 3) Population growth along rivers and lakes was dramatically decreasing the availability of fish.
  - 4) Although periods of drying forced people south, they returned once the food supply was secure.
- 19- According to paragraph 2, which of the following were subjects of rock paintings in the Sahara?
- 1) Sheep and goats
  - 2) Horses and chariots
  - 3) Camels and cattle
  - 4) Hyksos invaders from Egypt
- 20- According to paragraph 2, why were camels important?
- 1) They made it cheaper and easier to cross the Sahara.
  - 2) They helped Africans defend themselves against Egyptian invaders.
  - 3) They were the first domesticated animals to be introduced to Africa.
  - 4) They allowed the people of the West African savannahs to carve out large empires.

PASSAGE 2:

The texts to classical Greek plays were written down soon after the performance and possibly even before, though it is not always clear when or by whom. By 400 B.C.E., there was a flourishing book trade in Greece, but the texts for plays were a challenge. Hellenistic scholars dedicated years to sorting out the text and removing what they believed to be corruptions generally added by actors, but each time a text was copied there were new possibilities for errors.

The oldest surviving manuscripts of Greek plays date from around the tenth century, C.E., some 1500 years after they were first performed. Nevertheless, the scripts offer us our readiest access to the cultural and theatrical conditions out of which they came. But these scripts, like other kinds of evidence, are subject to varying interpretations. Certainly performances embodied a male perspective, for example, since the plays were written, selected, staged, and acted by men. Yet the existing plays feature numerous choruses of women and many feature strong female characters. Because these characters often seem victims of their own powerlessness and appear to be governed especially in the comedies, by sexual desire, some critics have seen these plays as rationalizations by the male-dominated culture for keeping women segregated and cloistered. Other critics, however, have seen in these same plays an attempt by male authors to force their male audiences to examine and call into question this segregation and cloistering of Athenian women.

By far the majority of written references to Greek theatre date from several hundred years after the events they report. The writers seldom mention their sources of evidence, and thus we do not know what credence to give them. In the absence of material nearer in time to the events, however historians have used the accounts and have been grateful to have them. Overall, historical treatment of the Greek theatre is something like assembling a jigsaw puzzle from which many pieces are missing: historians arrange what they have and imagine (with the aid of the remaining evidence and logic) what has been lost. As a result, though the broad outlines of Greek theatre history are reasonably clear, many of the details remain open to doubt.

- 21- **What does the passage mainly discuss?**
- 1) Famous Greek plays
  - 2) The history of the Greek theater
  - 3) Controversies surrounding theater history
  - 4) Historical treatment of the Greek and Roman theater
- 22- **According to paragraph 1, scripts of plays may not be accurate because -----.**
- 1) the printing is difficult to read
  - 2) the sources cited are not well known
  - 3) they are written in very old language
  - 4) copies by hand may contain many errors
- 23- **Which of the following statements is true about the female characters in Greek theater according to paragraph 2?**
- 1) They were mostly ignored by critics.
  - 2) They had no featured parts in plays.
  - 3) They never participated in the chorus.
  - 4) They frequently played the part of victims.
- 24- **The word "them" in paragraph 3 refers to -----.**
- 1) writers
  - 2) events
  - 3) sources
  - 4) references
- 25- **Why does the author mention a jigsaw puzzle in paragraph 3?**
- 1) To introduce the topic for the next reading passage in the textbook
  - 2) To justify using accounts and records that historians have located
  - 3) To demonstrate the difficulty in drawing conclusions from partial evidence
  - 4) To compare the written references for plays with the paintings on vases

PASSAGE 3:

In the 1500's when the Spanish moved into what later was to become the southwestern United States, they encountered the ancestors of the modern-day Pueblo Hopi, and Zuni peoples. These ancestors, known variously as the Basket Makers, the Anasazi, or the Ancient Ones, had lived in the area for at least 2,000 years. They were an advanced agricultural people who used irrigation to help grow their crops.

The Anasazi lived in houses constructed of adobe and wood. Anasazi houses were originally built in pits and were entered from the roof. But around the year 700 A.D, the Anasazi began to build their homes above ground and join them together into rambling multistoried complexes, which the Spanish called pueblos or villages. Separate subterranean rooms in these pueblos—known as kivas or chapels—were set aside for religious ceremonials. Each kiva had a fire pit and a hole that was believed to lead to the underworld. The largest pueblos had five stories and more than 800 rooms.

The Anasazi family was matrilinear; that is, descent was traced through the female. The sacred objects of the family were under the control of the oldest female, but the actual ceremonies were conducted by her brother or son. Women owned the rooms in the pueblo and the crops, once they were harvested. While still growing, crops belonged to the men, who, in contrast to most other Native American groups, planted them. The women made baskets and pottery; the men wove textiles and crafted turquoise jewelry.

Each village had two chiefs. The village chief dealt with land disputes and religious affairs. The war chief led the men in fighting during occasional conflicts that broke out with neighboring villages and directed the men in community building projects. The cohesive political and social organization of the Anasazi made it almost impossible for other groups to conquer them.

- 26- According to paragraph 1, the Anasazi people were considered agriculturally advanced because of the way they -----.
1) stored their crops	2) planted their fields
3) watered their crops	4) fertilized their fields
- 27- Which of the following activities was NOT done by Anasazi men?
1) Planting crops	2) Making baskets
3) Building homes	4) Crafting jewelry
- 28- The word "they" in paragraph 3 refers to -----.
1) crops	2) rooms	3) women	4) pueblos
- 29- According to the passage, what made it almost impossible for other groups to conquer the Anasazi?
- 1) The political and social order
  - 2) The Anasazi's agricultural technology
  - 3) The military tactics employed by the Anasazi
  - 4) The natural barriers surrounding Anasazi villages
- 30- The passage supports which of the following generalizations?
- 1) Anasazi society exhibited a well-defined division of labor.
  - 2) The presence of the Spanish threatened Anasazi society.
  - 3) Conflicts between neighboring Anasazi villages were easily resolved.
  - 4) The Anasazi benefited from trading relations with the Spanish.

■ ■ عَيْنَ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ التَّعْرِيبِ (٣١ - ٤٠)

٣١- ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا لَقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ، وَ مَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ، وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ﴾:

(١) به لقمان دانش و حکمت عطا کردیم تا سپاسگذار خداوند باشد، چه کسی که سپاسگزار خداوند باشد فقط برای خود سپاسگزاری می‌کند، و کسی که ناسپاسی کند خدا غنی و حمید است!

(٢) به لقمان حکمت و دانش بخشیدیم که شکر خداوند را بکند، چه هرکس شکرگزاری کند. برای خود نیز شکرگزاری کرده است، و هرکس کفر بورزد خداوند غنی و حمید است!

(٣) لقمان را حکمت دادیم که الله را سپاس بگذارد، و هرکس سپاس بگذارد فقط برای خود سپاس گزارده است، و هرکس کفر بورزد در حقیقت الله بی‌نیاز و ستوده است!

(٤) لقمان را حکمت آموختیم که شکر الله را بجای آورد، و کسی که شکرگزار الله باشد خود را شکرگزاری کرده، و کسی که کافر شود الله بی‌نیاز ستودنی است!

٣٢- «إِنَّ مُوسَى (ع) أَحْصَى جِيُوشَ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي التِّيَّهِ، بَعْدَ أَنْ أُجَازَ مِنْ يَطِيقِ حَمَلِ السَّلَاحِ، خَاصَّةً مِنْ ابْنِ عَشْرِينَ فَمَا فَوْقَهَا، فَكَانُوا سِتْمَانَةَ أَلْفٍ وَ عَشْرَةَ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ!»:

(١) موسی (ع) پس از آنکه اجازه داد افراد بیست ساله به بالا سلاح بردارند، تعداد سپاهیان بنی اسرائیل را شمارش کرد، که ده هزار بیش از ششصد هزار بود!

(٢) پس از آنکه سپاه بنی اسرائیل مسیر خویش را در بیابان بی آب و علف طی کرد، موسی (ع) تعداد آنهایی که عمرشان به بیست سال می‌رسید شمرد، آنها کمتر از شصت و ده هزار نفر بودند!

(٣) موسی (ع) لشکریان بنی اسرائیل را در بیابان برهوت پس از عبور آنهایی که توانائی حمل سلاح داشتند، مخصوصاً بیست ساله‌ها به بالا را، شمرد، تعداد آنها ششصد و ده هزار نفر یا بیشتر بود!

(٤) پس از عبور قوم بنی اسرائیل از بیابان «تیه»، موسی (ع) به شمارش آنها پرداخت، تعداد کسانی که بالای بیست سال سن داشتند و با خود سلاح حمل می‌کردند تقریباً ده هزار بیش از ششصد هزار نفر بودند!

٣٣- «الْأَخْبَارُ إِذَا اعْتَمَدَ فِيهَا عَلَى مَجْرَدِ النَّقْلِ فَرِيْمًا لَمْ يُوْمَنَ فِيهَا مِنَ الْعَثُورِ وَ مَزَلَّةِ الْقَدَمِ وَ الْحَيْدِ عَنِ جَادَةِ الصَّنَدِقِ!»:

(١) در نقل خبر اگر تنها بر نقل آن تکیه گردد، چه بسا دچار لغزش قدم و انحراف از مسیر صحیح گردد!

(٢) چنانچه در خبر فقط بر نقل اعتماد شود، ممکن است آن خبر با خطا و انحراف از جاده صدق در آمیزد!

(٣) اگر در اخبار نقل کردن اصل باشد، ممکن است دچار خطا و انحراف و لغزش گام و قرار گرفتن در مسیر نادرست شوند!

(٤) در اخبار اگر فقط بر نقل اتکا شود، چه بسا از لغزش و گام خطا برداشتن و منحرف شدن از مسیر صدق در امان نماند!

۳۴- « زحف قائد العسكر نحوهم يوم الثلاثاء ثلاث خلون من جمادى الآخرة سنة ثمان و تسعين، و على ميسرته اثنان من كبار القواد! »:

- ۱) فرمانده لشکر در روز سه شنبه سوم جمادى الآخرة سال ۹۸ بسوی آنان بحرکت درآمد، در حالیکه فرماندهی جناح چپ او با دو تن از فرماندهان بزرگ بود!
- ۲) در روز سوم جمادى الثانية سال ۹۸ که سه شنبه بود فرمانده با لشکریان خود بسمت آنان حرکت کرد، در حالیکه فرماندهی قسمت چپ سپاه با دو فرمانده بزرگ بود!
- ۳) فرمانده سپاه در روز سه شنبه سه روز قبل از جمادى الاخرای سال ۸۹ بسوی آن حرکت کرد، در حالیکه دو تن از فرماندهان بزرگ جناح چپ او را فرماندهی می کردند!
- ۴) سه روز مانده به جمادى الآخرة سال ۸۹ یعنی روز سه شنبه فرمانده با سپاهیان خود بسمت آنان بحرکت درآمد، در حالیکه دو تن از فرماندهان بزرگ در قسمت چپ سپاه فرماندهی می کردند!

۳۵- عین الخطأ:

- ۱) العدوان على الناس في أموالهم و ممتلكاتهم ذاهب بآمالهم في تحصيلها: ظلم کردن در برابر مردم در مورد ثروت و مایملکشان، امیدشان را در استفاده کردن از مال از بین می برد،
- ۲) لما يرون أنّ غايتها إنتهابها و ملبها من أيدهم: بخاطر اینکه می بینند که سرانجام آن غارت کردن و خارج ساختن آنهاست از دستهایشان،
- ۳) و إذا ذهب آمالهم في إكتسابها إنتقضت أيدهم عن السعي و الجد: و اگر امیدهایشان در بدست آوردن آن از بین برود، دستهایشان از تلاش و سعی باز می ماند،
- ۴) و كلما زاد الاعتداء زاد إنقباض الرعايا عن الجد و السعي في الإكتساب: و هر قدر تجاوز بیشتر شود امتناع رعایا از سعی و کوشش کردن برای اکتساب، بیشتر می شود!

۳۶- « و ما كنت ممن أدرك الملك بالمتى ولكن بأيام أشبن النواصيا! ». عین الصحيح:

- ۱) تو کسی نیستی که آرزو کرده باشی فرمانروایی را از آن خود کنی، بلکه همواره در جنگهایی شرکت کرده ای که انسان را پیر کرده است!
- ۲) تو این چنین نبودی که فقط آرزوی رسیدن به پادشاهی را داشته باشی، اما روزهای عمر موهایی سرت را سفید کرد و به آرزویت دست نیافتی!
- ۳) تو از آن انسانهایی که آرزو می کنند فرمانروا شوند نمی باشی، بلکه با گذراندن روزهایی دشوار که موی سر را سپید می کنند به پادشاهی رسیدی!
- ۴) تو از جمله کسانی نبودی که پادشاهی را با آرزو بدست آورده باشی، بلکه آن با جنگهایی بدست آمده که موهایی بیشانی دشمن را سفید کرده است!

۳۷- « إن المهدي بالله وُلد في خلافة جدّه سنة بضع عشرة و مائتين، و بويع بالخلافة لليلة بقيت من رجب سنة خمس و خمسين و مائتين، و ما قبل أحد بيعته حتى أتى بشخص آخر! ». عین الخطأ:

- ۱) بمجرد ما بويع المهدي أصبح خليفة، و كان ذلك في شهر رجب!
- ۲) كانت بيعته بالخلافة في القرن الثالث، و ذلك في شهر رجب!
- ۳) إنه تولد و جدّه كان على قيد الحياة و هو خليفة!
- ۴) كانت ولادة المهدي بعد سنة مائتين و عشرة!

٣٨- « وآله الخليفة أمر الجيش مشافهة فشخص من المدينة و سار معه ثلثا أهل المدينة لمحاربة العدو و بقي ثلثهم لحفظ بلدهم و ديارهم! ». عَيْن الخطأ:

(١) عندما خرج من المدينة ليهاجم العدو رافقه أكثر من نصف أهل المدينة!

(٢) أمره الخليفة أن يكون أميرًا على الجيش دون أن يكتب له مكتوبًا، فقبل ذلك!

(٣) إنّه لم يقبل أن يسير مع ثلثي أهل المدينة للمحاربة إلا بعد أن كتب الخليفة له ذلك!

(٤) لما أمره الخليفة بأن يخرج من المدينة، بقي أقلّ من نصف الأهالي فقط داخل المدينة!

٣٩- « امر تاريخچه شهري را كه اصطخرى بدان منسوب است ندانيم، عدم آگاهيمان نسبت به خود او بيشتراست! ». عَيْن الصحيح:

(١) لو جهلنا تاريخ مدينة ينتسب إليها الإصطخري، ولكننا بالنسبة إلى هذا الرجل أجهل!

(٢) إذا كنا نجهل تاريخ المدينة التي ينسب إليها الإصطخري، فنحن بالرجل نفسه أكثر جهلاً!

(٣) لولا نعرف تاريخ مدينة الإصطخري التي كان ينسب إليها، ولكن بالرجل نفسه نحن أجهل!

(٤) إذا كنا جهلنا بالنسبة إلى تاريخ المدينة التي نسب إليها الإصطخري، فجهلنا بالرجل أكثر جهلاً!

٤٠- « بمجرد اینکه وارد بصره شدم ناگهان پرندهای بزرگ بر زمین نشست، پس از ترس آنکه مبادا مرا شکار کند، پنهان شدم! »:

(١) ما إن أبصرت حتى وقع طائر عظيم على الأرض، فاختفيت خوفاً من أن يصطادني!

(٢) بمحض أن أبصرت وقع فيها طائر عظيم بغتةً، فاستترت حتى لا يستطيع اصطياده إياي!

(٣) لما دخلت البصرة فإذا بطائر عظيم نزل فيها فجأة، فسترت نفسي للخوف من أن يصطادني!

(٤) بمجرد أن نزلت في البصرة فجأة أنزل علينا طائر عظيم، فأخفيت نفسي خوفاً من اصطياده إياي!

■ عَيْن الصحيح في التشكيل (٤١ - ٤٣)

٤١- « لا تحسبن الظلم إنما هو أخذ المال أو الملك من يد مالكة من غير عوض كما هو المشهور، بل الظلم أعم من ذلك! »:

(١) أخذ - المال - الملك - مالك

(٢) تحسبن - المال - يد - من غير

(٣) المشهور - بل الظلم - أعم - ذلك

(٤) الظلم - أخذ - مالك - المشهور

٤٢- عَيْن الصحيح:

(١) لما فرغ الإسكندر من قتل الأشراف و ذوي الأقدار من الفرس،

(٢) و استولى على تخريب المدن و وصل إلى ما أراد، كتب إلى أرسطاطاليس،

(٣) إني وثرت جميع من بالمشرق يقتلي ملوكهم و تخريبي معاقلهم و حصونهم،

(٤) و قد خشيت أن يظافروا من بعدي على قصد بلاد المغرب فهمت أن الحق أولادهم بأبائهم!

٤٣ - عَيْن الصحيح:

- (١) قَدْ ذَهَبَ قَوْمٌ إِلَى أَنْ مِنْ ابْتِدَاءِ مُلْكِ بُخْتِ نَصْرِ إِلَى غَلْبَةِ الإسْكَندَرِ،
- (٢) إِذَا ارْتِعْمَاةٌ سَنَةٌ وَ تِسْعٌ وَ عَشْرُونَ سَنَةً وَ ثَلَاثُمَاةٌ وَ سِتَّةٌ وَ خَمْسُونَ يَوْمًا،
- (٣) وَ مِنْهُمْ مَنْ رَأَى أَنْ ذَلِكَ مِائَتَا سَنَةٍ وَ تِسْعٌ وَ ثَمَانُونَ سَنَةً، وَ مِنَ الإسْكَندَرِ،
- (٤) إِلَى صَلْبِ الْمَسِيحِ عِنْدَ النَّصَارَى ثَلَاثُمَاةٌ وَ اثْنَتَانِ وَ أَرْبَعُونَ سَنَةً!

■ ■ عَيْن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٤٤ - ٤٦)

٤٤ - ﴿ غَلِبَتِ الرُّومُ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَ هُمْ مِنْ بَعْدِ غَلْبِهِمْ سَيَقْلَبُونَ ﴾:

- (١) غلبت: فعل ماضٍ - للغائب - مجزء ثلاثي - صحيح و سالم - لازم - مبني للمجهول - مبني على الفتح / فعل و نائب فاعله «الروم» و الجملة فعلية
- (٢) يغلبون: للغائبين - مجزء ثلاثي - صحيح و سالم / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، فاعله ضمير الواو البارز، و السين حرف للاستقبال غير عامل
- (٣) أدنى: اسم - مفرد مذكّر - مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: دنوّ) - معرب - منقوص - ممنوع من الصّرف / مجرور بكسرة مقدّرة بحرف الجرّ
- (٤) هم: ضمير منفصل للرفع - للغائبين - معرفة / مبتدأ و مرفوع محلاً و خبره شبه الجملة «من بعد» و الجملة اسمية و حالية

٤٥ - « وَ لَا تَغْفَلْ عَنِ الْإِحْسَانِ فِيهَا فَلَا تَدْرِي الرُّكُودَ مَتَى يَكُونُ! »:

- (١) الركود: جامد و مصدر - معرّف بآل - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مفعول به لفعل «تدري» و منصوب
- (٢) تدري: للمخاطب - مجزء ثلاثي - معتل و ناقص (له إعلال الإسكان بحذف الحركة) / مرفوع بضمّة مقدّرة، و مفعوله العبارة التالية
- (٣) متى: اسم غير متصرف - من أدوات الاستفهام للتصديق - مبني / مفعول فيه و في محلّ نصب، و شبه الجملة خبر مقدّم لفعل «يكون»
- (٤) يكون: معتل و أجوف (له إعلال الإسكان بنقل الحركة) / من النواسخ و اسمه الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هو» و مرجعه «متى»

٤٦- « إذا هبت رياحك فاغتنمها فإن لكل عاصفة سكون! »:

- ١) اغتنم: فعل أمر من باب الافتعال و متعدّ / جواب للشرط، و إقتران فاء الجواب به واجب لكونه طلباً
- ٢) سكون: جامد و مصدر و ممنوع من الصرف / مبتدأ مؤخر و خبره شبه الجملة « لكل » و الجملة الاسمية خبر لحرف « إن »
- ٣) إن: حرف للتأكيد و من الحروف المشبهة بالفعل و هي من النواسخ، اسمه ضمير الشأن المحذوف، و خبره شبه الجملة « لكل »
- ٤) هبت: صحيح و مضاعف (إدغامه واجب) / فعل شرط و مجزوم محلاً، و فاعله « رياح » و الجملة فعلية و مضاف إليه و في محلّ جرّ

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٧-٥٠)

٤٧- عین الصحيح عن اشتقاق كلمتي « مكواة / ممحاة »:

- ١) اسم مبالغة و مآنته « كوي » / اسم مبالغة و مصدره « محو »
- ٢) اسم مبالغة و مصدره « كوة » / اسم آلة و مصدره « إمحاء »
- ٣) اسم آلة من فعل « كوى » / اسم مبالغة من فعل « محة »
- ٤) اسم آلة و مصدره « كي » / اسم آلة من مادة « محو »

٤٨- « نحن نعلم إن أردنا أن نرضي الناس فهو غاية لا تترك، فعلينا أن نواجه الحياة و ننظر إليها بنظرة أخرى! » .

عین عدد الأفعال المبنية للمجهول:

- ١) واحد   ٢) إثنان   ٣) ثلاثة   ٤) أربعة

٤٩- عین الصحيح للفراغ: هاتان الطالبتان إن سعيتا في دروسهما .....!

- ١) فهما تتجحا   ٢) فتتجحا   ٣) هما تتجحان   ٤) تتجحان

٥٠- عین الخطأ (عن الحال):

- ١) صادقاً يتكلم إبنی!
٢) قانعاً الإنسان أفضل حياة!
٣) ناجحين الطلاب فرحون!
٤) فارغ البال تقضى أيامك لو أدت واجباتك!

تاريخ ايران باستان:

٥١- نخستين اشاره صريح به قوم بيابانگرد داهه (داهي/دها)، در کدام متن زیر آمده است؟

- ١) کتیبه DPh   ٢) مهر یشت   ٣) کتیبه DB   ٤) فروردین یشت

٥٢- در عقاید ایرانیان باستان، دیو زمین لرزه و دیو سخن چینی به ترتیب، کدام اند؟

- ١) چشمک و سیج   ٢) چشمک و سپزگ دیو   ٣) زرمان و سیج   ٤) زرمان و سپزگ دیو

- ۵۳- بر پایه متون زردشتی، زردشت در سی سالگی و در جشن «بهار بوده» با کدام ایزد ملاقات کرد؟
 (۱) بهمن (۲) اردیبهشت (۳) سپندارمذ (۴) سیند میتو
- ۵۴- از میان آتش‌های دین زرتشتی، کدام یک را غیر روحانیان نیز می‌توانند مراقبت کنند؟
 (۱) آتش دادگاه (۲) آتش بهرام (۳) آتش آذرفرنبغ (۴) آتش برزین مهر
- ۵۵- کدام مورد، نشان‌دهنده کتیبه دئوه است؟
 (۱) XV (۲) DH (۳) DSf (۴) XPh
- ۵۶- در کدام یک از منابع، بلخ (باختر/ باکتريا) «سرزمین هزار شهر» خوانده شده است؟
 (۱) یوستین و آریان (۲) دیودر و استرابن (۳) یوستین و استرابن (۴) دیودر و آریان
- ۵۷- نام اولین پادشاه اشکانی ارمنستان به گفته موسی خورنی، کدام است؟
 (۱) تیگران (۲) ولرشک (۳) آرتاشس (۴) ورازدات
- ۵۸- کدام مورد، نشانگر نیایشگاهی بر جای مانده از دوران سلوکیان است که در نزدیکی شهر محلات قرار دارد؟
 (۱) معبد نانایا (۲) معبد لائودیکه (۳) نقش برجسته هرکول (۴) ستون‌های سنگی خورهه
- ۵۹- بر اساس کتاب سریانی تاریخ آریلا، فرمانروایان کدام سرزمین‌ها در جنگ اردشیر بابکان با اشکانیان، به او پیوستند؟
 (۱) هاترا و نینوا (۲) پالمیر و انطاکیه (۳) آدیابن و کرکوک (۴) زلا و کوماگنه
- ۶۰- بر اساس تاریخ طبری، نسبت ساسان با اردشیر بابکان چیست؟
 (۱) پدر (۲) عمو (۳) پدربزرگ (۴) برادرزاده
- ۶۱- کردیر (کرتیر) در روزگار هرمزدیکم و نرسه، با چه لقبی خوانده می‌شد؟
 (۱) هیرید (۲) دادور (۳) آیین بد (۴) هرمزد موبد
- ۶۲- کدام گزینه درباره بخش‌بندی قلمرو ساسانیان به چهار کوست (پادگوس) در سده ۶ م. نادرست است؟
 (۱) خوراسان، شامل خراسان بود. (۲) نیمروز، شامل پارس بود. (۳) خوروران، شامل سیستان و کرمان بود. (۴) اباختر، شامل طبرستان و آذربایجان بود.
- ۶۳- در روزگار کدام پادشاه ساسانی در شورای جندی شاپور، مذهب نسطوری به‌عنوان عقیده رسمی کلیسای ایران پذیرفته شد؟
 (۱) بلاش (۲) پیروز (۳) قباد یکم (۴) یزدگرد دوم
- ۶۴- آنتیوخوس پادشاه کوماگنه، در کتیبه خود در نمرود داغ، کدام ایزد ایرانی را در کنار آپولوی یونانی قرار می‌دهد؟
 (۱) میترا (۲) بهرام (۳) اناهیتا (۴) اورمزد
- ۶۵- در نقش برجسته‌ای در بیستون که کتیبه‌ای به خط یونانی دارد، از کدام شخص به‌عنوان «ساتراپ ساتراپ‌ها»ی مهرداد دوم یاد شده است؟
 (۱) سورنا (۲) گودرز (۳) ونن (۴) کارن
- ۶۶- لقب «مقروشیر» در آثار الباقیه بیرونی، از آن کدام پادشاه هخامنشی است؟
 (۱) اردشیر یکم (۲) اردشیر دوم (۳) داریوش یکم (۴) داریوش دوم
- ۶۷- واژه یونانی Proskynesis، کدام آداب ایرانی را در روزگار هخامنشیان معرفی می‌کند؟
 (۱) رسم زمین بوس (۲) ادای احترام به شاه (۳) رسم روشن کردن آتش (۴) ادای احترام به اهوره مزدا

- ۶۸- چه منابعی از «قانون‌های جدید شاه» که داریوش یکم بنیان نهاد، سخن گفته‌اند؟
 (۱) کتاب اشعیا و سیاست ارسطو
 (۲) کتاب اشعیا و قوانین افلاطون
 (۳) کتاب دانیال و قوانین افلاطون
 (۴) کتاب دانیال و سیاست ارسطو
- ۶۹- از نظر گیرشمن، نفوذ معماری کدام سرزمین بر معماری بناهای سنگی هخامنشی مانند مسجد سلیمان، پاسارگاد و کعبه زرتشت مشاهده می‌شود؟
 (۱) بابل
 (۲) اورارتو
 (۳) آشور
 (۴) عیلام/ ایلام
- ۷۰- کدام واژه در معماری دوره هخامنشی، معادل «ایوان» در دوران اسلامی است و مکانی برای «بارعام» و تالاری برای پذیرایی بوده است؟
 (۱) تَجْر
 (۲) آیدنه
 (۳) هدیش
 (۴) ایدانه
- ۷۱- دیاکو مادی، با کدام پادشاه اورارتویی هم پیمان شد و سرانجام به دست کدام پادشاه آشوری دستگیر و تبعید شد؟
 (۱) روسا - اسار حادون
 (۲) روسا - سارگن دوم
 (۳) منوآ - سناخریب
 (۴) ارگیشتی - تیگلات پیلسر
- ۷۲- درباره ارگ اکباتان (هگمتانه) در دوره ماد و باروهای هفتگانه آن، به جز هرودت، کدام مورخ گزارشی داده است؟
 (۱) پلوتارک
 (۲) آریان
 (۳) پولیبیوس
 (۴) یوستینوس
- ۷۳- نخستین پژوهشگری که این نظریه را مطرح کرد: «که شاه ایلامی‌ای که در ۲۲۸۵ ق.م. با نرام سین اکدی معاهده‌ای بست، هیت بوده»، کدام است؟
 (۱) پیرامیه
 (۲) جرج کامرون
 (۳) والتر هینتس
 (۴) رومن گیرشمن
- ۷۴- نام حریم مقدسی که زیگورات چغازنبیل در آن قرار داشت، کدام است؟
 (۱) ایشونآ
 (۲) آل اونتش
 (۳) دور اونتش
 (۴) سینکوک
- ۷۵- نقش برجسته صخره‌ای «هورین شیخ‌خان»، در کجا قرار دارد؟
 (۱) سرپل زهاب
 (۲) سلیمانیه
 (۳) شهر زور
 (۴) دره رودخابور
- تاریخ اسلام:
- ۷۶- کدام مورد، به فزونی جایگاه علی(ع) در نظر اصحاب پیامبر (ص) کمک کرد؟
 (۱) تعقیب بازماندگان جنگ‌های رده
 (۲) نبرد با عمرو بن عبدود در جنگ احزاب
 (۳) انتصاب به پرچمداری در نبردهای بدر، خیبر و دیگر غزوات
 (۴) رضایت به انتخاب خلیفه پیامبر (ص) در سقیفه پس از چندین ماه
- ۷۷- شیخ مفید در کدام کتاب، وقایع کربلا را سلسله‌وار روایت کرده و این روایت از چه کسی است؟
 (۱) اعتقادات - ابومخنف
 (۲) ارشاد - علی‌بن حسین (ع)
 (۳) منتهی‌المقال - اسیران کربلا
 (۴) تهذیب‌الکمال - شاهدان عینی
- ۷۸- مهم‌ترین محور جرم‌نامه تنظیم شده زیاد بن ابیه بر ضد حجر بن عدی، کدام مورد است؟
 (۱) طغیان بر ضد حکومت و قدرت معاویه
 (۲) ناسزاگویی به عمال و کارگزاران اموی
 (۳) فراخواندن مردم به واگذاری حکومت به اهل بیت
 (۴) بازداشتن مردم کوفه از همراهی با امویان در جنگ با خوارج

- ۷۹- کدام عامل به یهودیان یثرب، اجازه احتکار اجناس و رباخواری را می‌داد؟
 (۱) داشتن توان اقتصادی بالا
 (۲) رقابت با اقتصاد کشاورزی مدینه
 (۳) رقابت با کاروان‌های تجاری مکیان
 (۴) سودجویی از درگیری‌ها و رقابت‌های اوس و خزرج
- ۸۰- دست خط شریف گلخانه، توسط کدام سلطان عثمانی صادر شد؟
 (۱) سلطان عبدالحمید (۲) سلطان عبدالمجید (۳) سلطان محمود دوم (۴) سلطان احمد سوم
- ۸۱- هدف از غزوه ذات‌السلاسل در وادی القری، چه بود؟
 (۱) حمله به جمعی از بنی‌هوازن و یهودیان آن منطقه
 (۲) حمله به بنی‌مره و گرفتن انتقام شهدای سریه بشیر بن سعد خزرجی
 (۳) حمله به گروهی از قضاعه که برای هجوم به مدینه فراهم شده بود.
 (۴) تصرف قلعه‌های خیبر و خاتمه دادن به تحرکات اهل خیبر در میان بدویان و مکیان علیه اهل مدینه
- ۸۲- شیعیان زیدی و امامی، در مورد کدام یک از اصول اعتقادی ذیل دارای اختلاف نظر بودند؟
 (۱) عدل (۲) مهدویت
 (۳) عصمت امام (۴) امر به معروف و نهی از منکر
- ۸۳- حفصیان تونس بر مبنای کدام مکتب فقهی؛ امور مذهبی، اجتماعی و ... جامعه را اداره می‌کردند؟
 (۱) زیدی (۲) شافعی (۳) حنفی (۴) مالکی
- ۸۴- کدام‌یک از فرهنگنامه‌های عمومی، بر اساس حروف معجم تدوین شده‌اند؟
 (۱) وفيات الاعیان اثر ابن خلکان و معجم الادباء اثر یاقوت حموی.
 (۲) تاریخ الاسلام ذهبی و صلاح‌الدین صفدی در المنهل.
 (۳) التاریخ الکبیر محمد بن اسماعیل بخاری و فوات الوفيات اثر ابن اثیر
 (۴) تاریخ نیشابور اثر حاکم نیشابوری و الوفی بالوفیات اثر صلاح‌الدین صفدی
- ۸۵- کدام عبارت درباره «رذه نگاری» درست است؟
 (۱) کتاب‌هایی که به رد مناقب دیگر قبایل پرداخته‌اند.
 (۲) کتاب‌هایی که به پیمان‌شکنی مناطق مفتوحه پرداخته‌اند.
 (۳) کتاب‌هایی که به شرح ارتداد قبایل و پیامبران دروغین می‌پردازند.
 (۴) کتاب‌هایی که به مخالفان و شورشیان ضد خلافت اموی پرداخته‌اند.
- ۸۶- در دوران خلافت کدام خلیفه، کار حمدانیان بالا گرفت؟
 (۱) الراضی بالله، در واکنش به شورش حنبله در بغداد، نزد حمدانیان به حلب رفت.
 (۲) المتقی بالله، که ناصرالدوله دولت حمدانی را تأسیس و خلیفه به نزد آنان به موصل رفت.
 (۳) مقتدر بالله، که برای فرار از دست مونس سردار ترک نزد حمدانیان به موصل رفت.
 (۴) الفاهر بالله، که پس از کشتن سرداران ترک و عزل ابن مقله به حلب نزد حمدانیان رفت.
- ۸۷- منظور از اصطلاح «لَعَنَةُ الدَّم» کدام است؟
 (۱) پیمان میان چهار قبیله برای قتل اشتراکی حضرت محمد (ص) در ليله المبيت.
 (۲) پیمانی میان جوانمردان مکه برای دفاع از مظلومان و ریختن خون متجاوزان به شهر مکه
 (۳) پیمانی که طی آن قبیله بنی‌عبدالدار دست در طشت پر از خونی به نشانه پیمان برای صلح فرو بردند.
 (۴) تشریفات و خیر پسرخواندگی زید بن حارثه برای حضرت محمد (ص) که طبق رسم در کنار حجرالاسود اعلام شد.

- ۸۸- نخستین تجربیات و یافته‌های مربوط به پژوهش در حوزه دانش شیمی یا همان کیمیا، توسط کدام اندیشمند مسلمان صورت گرفت؟
- (۱) احمد خوارزمی (۲) زکریای رازی (۳) ابن هیثم بصری (۴) جابر بن حیان
- ۸۹- افول جایگاه خراسانیان در دیوان و دربار خلافت عباسی، از زمان کدام خلیفه و به واسطه کدام رویداد صورت گرفت؟
- (۱) متوکل - سرکوب شیعیان (۲) مأمون - شهادت امام رضا (ع)
(۳) هارون الرشید - براندازی برمکیان (۴) معتصم - به کارگیری غلامان ترک
- ۹۰- به روایت ابن اسحاق، نخستین نماز جمعه را در مدینه چه کسی خواند؟
- (۱) سعد بن عباد (۲) علی بن ابی طالب (۳) مصعب بن عمیر (۴) اسعد بن زراره
- ۹۱- رواج اسلام در مدینه، بعد از کدام رویداد تاریخی آغاز شد؟
- (۱) پیمان نخست عقبه (۲) هجرت پیامبر (ص) به مدینه
(۳) عقد پیمان اخوت (۴) پیروزی در نبرد بدر
- ۹۲- ادغام مراکز اداری کوفه و بصره در عراق، توسط کدام عامل اموی صورت گرفت؟
- (۱) یوسف بن عمر (۲) عبدالله بن زیاد (۳) مغیره بن شعبه (۴) زیاد بن ابیه
- ۹۳- بنیانگذار حقیقی سلسله ممالیک بحری، کدام است؟
- (۱) سلطان آیبک (۲) سلطان سیف‌الدین قطز
(۳) سلطان بیبرس (۴) سلطان قلاوون
- ۹۴- بنیانگذار جنبش موحدین در مراکش، کدام بود؟
- (۱) محمد بن عبدالرحمان (۲) عبدالله بن تومرت
(۳) علی بن عبدالمؤمن (۴) یوسف بن تاشفین
- ۹۵- استقلال سیاسی - نظامی خلافت عباسی از سلجوقیان، با تلاش‌های کدام خلیفه تحقق پیدا کرد؟
- (۱) متقنی (۲) راشد (۳) ناصر (۴) مسترشد
- ۹۶- کدام مورخ مسلمان برای اولین بار، تاریخ را به عنوان علم اجتماعی مستقل تعریف و مطالعه «طبایع اجتماعی انسانی» را موضوع آن قرار داد؟
- (۱) ابن فندق (۲) ابن خلدون
(۳) علی بن حسین مسعودی (۴) ابوعلی مسکویه
- ۹۷- کدام فرقه مذهبی، خلیفه الحاکم بامرالله فاطمی را مظهر یا تجسم الهی می‌دانست؟
- (۱) زیدیه (۲) نزاریه (۳) دروزی‌ها (۴) مستعلویه
- ۹۸- ویژگی دوره العزیز خلیفه فاطمی (۳۶۵ - ۳۸۶)، کدام است؟
- (۱) دوره تضعیف دولت فاطمیان در مصر
(۲) دوره تحکیم ارکان دولت فاطمیان در مصر
(۳) دوره گسترده حملات رومی به منطقه شام و بیزانس
(۴) دوره تحکیم سیاست خارجی و توسعه قدرت فاطمیان در رمله
- ۹۹- رابطه احمد معزالدوله، پس از ورود به بغداد با خلفای عباسی چگونه بود؟
- (۱) مستکفی را عزل کرد و شورش حامیانش را سرکوب و المطیع را به جای او نشانده.
(۲) مکتفی را از خلافت عزل و شورش ناصرالدوله را سرکوب و المقتدر را به جای وی نشانده.
(۳) المقتدر بالله را از خلافت عزل و شورش حمدانیان را سرکوب و المطیع را به جای او نشانده.
(۴) المتعاضد بالله را عزل و خلیفه المطیع را به جای او برگزید و دستور داد تا فضایل اهل بیت را آشکار کنند.

- ۱۰۰- دستگاه اداری معاویه در شام، بیشتر تحت دستگاه دیوانی کدام دولت شکل گرفت؟
 (۱) ایران (۲) غسانیان (۳) لخمیان (۴) بیزانس

تاریخ جهان:

- ۱۰۱- از نتایج انعقاد معاهده پراگ در سال ۱۸۶۶، کدام است؟
 (۱) هولشتاین و شلزویک به عضویت کنفدراسیون آلمانی درآمدند.
 (۲) واگذاری ونیز به ایتالیا و خروج اتریش از کنفدراسیون آلمان
 (۳) اداره شلزویک به پروس و هولشتاین به اتریش سپرده شد.
 (۴) ونیز به ایتالیا واگذار شد و شلزویک و هولشتاین به پروس ملحق گردیدند.
- ۱۰۲- عقد صلح هوبرتوسبرگ در سال ۱۷۶۳، در کجا و بین کدام کشورها منعقد شد؟
 (۱) در پاریس - بین انگلیس و فرانسه (۲) در وین - بین پروس و اتریش
 (۳) در پاریس - بین پروس و اتریش (۴) در وین - بین انگلیس و فرانسه
- ۱۰۳- کدام مورد از نتایج شورش موسوم به فروند (Fronde) در فرانسه قرن هفدهم است؟
 (۱) شکل‌گیری پارلمان پاریس و مجالس ایالتی بود.
 (۲) اتحاد بورژوازی و دهقانان در حمایت از سلطنت فرانسه بود.
 (۳) اتحاد اشراف زمیندار و دهقانان در حمایت از سلطنت فرانسه بود.
 (۴) فراخواندن مجلس عمومی طبقات (اتازترو) از سوی سلطنت فرانسه بود.
- ۱۰۴- مدافعین صلح و جنگ در انگلستان، در مواجهه با جنگ جانشینی اسپانیا در اوایل قرن هیجدهم، کدامند؟
 (۱) توری‌ها مدافع صلح بودند و ویگ‌ها مدافع جنگ (۲) تورها و ویگ‌ها از جنگ حمایت می‌کردند.
 (۳) ویگ‌ها مدافع صلح بودند و توری‌ها مدافع جنگ (۴) توری‌ها و ویگ‌ها از صلح حمایت می‌کردند.
- ۱۰۵- پیامد صلح «اوترخت»، برای هلند چه بود؟
 (۱) ساقط شدن از درجه یک دولت سیاسی بزرگ
 (۲) مقام یک دولت اقتصادی بزرگ را احراز کرد.
 (۳) جایگاه سیاسی هلند در اروپا از انگلستان پیشی گرفت.
 (۴) قسمت اعظم تجارت با سایر ممالک اروپایی در اختیار هلند قرار گرفت.
- ۱۰۶- مهمترین مرکز ترویج عقاید در عصر روشنگری، مربوط به کدام کشور است؟
 (۱) انگلیس (۲) آلمان (۳) اتریش (۴) فرانسه
- ۱۰۷- سیاست توازن قوا در قرن ۱۸م، در موضوع لهستان، به ترتیب مربوط به چه کشورهایی بود؟
 (۱) اتریش - لهستان - روسیه (۲) پروس - روسیه - فرانسه
 (۳) پروس - اتریش - فرانسه (۴) پروس - اتریش - روسیه
- ۱۰۸- ریشه جنگ‌های پلوپونز، چه بود؟
 (۱) دوستی اسپارت و آتن (۲) رقابت ایران و اسپارت (۳) نفرت کورینت از آتن (۴) نفرت ایران از کورینت
- ۱۰۹- فینیقی‌ها چگونه مردمی بودند و خدای معروف آنان که بود؟
 (۱) جنگجو - رع (۲) دریانورد و سوداگر - بلع
 (۳) دامپرور - مردوک (۴) کشاورز - گاو آپیس

- ۱۱۰- سلسله موریای در هند، چگونه تشکیل شد؟
 (۱) مناندر با توسعه دامنه خود تا گنگ، سلسله موریای را تشکیل نمود.
 (۲) اوکراتیداس با تصرف ناحیه پنجاب، این سلسله را تأسیس کرد.
 (۳) اسوکا بخشی از دکن را تسخیر کرد و با گرایش به مذهب بودائیها سلسله موریای را تشکیل داد.
 (۴) چاندرا گوپتا دولت ماگادا را در حوضه سفلی رودخانه گنگ تصرف کرده و سلسله موریای را پایه‌گذاری نمود.
- ۱۱۱- درخشان‌ترین تمدن در میان دولت‌های شبه جزیره ایبری، تا قبل از تأسیس کشور اسپانیا، کدام است؟
 (۱) گرناتله (۲) ناوار (۳) کاستیل (۴) آراگون
- ۱۱۲- علت عمده جنگ دوم پونیک بین روم و کارتاژ، چه بود؟
 (۱) چشم طمع کارتاژ به سیسیل
 (۲) جنگ طلبی هانی بال کارتاژی
 (۳) نارضایتی رومی‌ها از پیشرفت کارتاژی‌ها در اسپانیا
 (۴) سقوط شهر ساگونت که متحد روم به شمار می‌رفت به دست کارتاژی‌ها
- ۱۱۳- بیسمارک صدر اعظم آلمان، سیاست جهاد برای تمدن را در نتیجه در افتادن با روحانیون کدام فرقه مذهبی اعلام نمود؟
 (۱) یسوعی‌ها (۲) پروتستان‌ها (۳) کاتولیک‌ها (۴) ارتودوکس‌ها
- ۱۱۴- جنگ ۱۸۷۰ میلادی، چه نتیجه‌ای برای فرانسه در برداشت؟
 (۱) رشد سیاسی و نظامی
 (۲) اقتدار نظامی و دریایی
 (۳) رشد و رونق اقتصادی
 (۴) روی کار آمدن جمهوری سوم
- ۱۱۵- نظام ارباب رعیتی «سرواژ» در روسیه، توسط کدام تزار روسیه لغو گردید؟
 (۱) نیکلای اول (۲) الکساندر دوم (۳) پتر کبیر (۴) الکساندر اول
- ۱۱۶- دوره حاکمیت کمیته نجات ملی و کمیته امنیت عمومی بر فرانسه، به چه دوره‌های معروف شده است؟
 (۱) وحشت یا حکومت ترور
 (۲) ثبات اقتصادی
 (۳) ثبات سیاسی و اجتماعی
 (۴) آرامش و امنیت خاطر
- ۱۱۷- گالیکانیسم در فرانسه قرن هفدهم، به چه نظریه‌ای اطلاق شده است؟
 (۱) موافقت با پاپ در امور مملکتی
 (۲) مخالفت با پادشاه در امور کلیسا
 (۳) مخالفت با پاپ در امور مملکتی
 (۴) هماهنگی پادشاه و پاپ در امور مملکتی
- ۱۱۸- بعد از پرتغال، کدام کشور اروپایی به شرق دور دست یافت؟
 (۱) هلند (۲) فرانسه (۳) اسپانیا (۴) انگلیس
- ۱۱۹- در نتیجه قراردادهای صلح پس از جنگ جهانی دوم، کدام کشور عضو دول محور سرزمینی را از دست نداد؟
 (۱) ایتالیا (۲) آلمان (۳) بلغارستان (۴) مجارستان
- ۱۲۰- اصطلاح «کولون»، مطابق کدام طبقه اجتماعی در نیمه نخست قرون وسطی (قرون ۹ - ۵ م) بود؟
 (۱) طبقه جدید شهرنشین
 (۲) غلامان وابسته به زمین
 (۳) نجبایی که منشاء ژرمنی داشتند
 (۴) کشاورزان آزاد زمین‌های اربابی
- ۱۲۱- مقام عمده اداری در عصر شارلمانی، در دست چه کسانی بود؟
 (۱) کنت‌ها (۲) ویکنت‌ها (۳) مارکی‌ها (۴) دوک‌ها

۱۲۲- اولین متفکر یونانی، که یک نقشه جغرافیایی را ضمیمه کتاب خود نمود، کدام است؟

- (۱) هردوت (۲) اناگزیماندر (۳) هکاته (۴) ارسطو

۱۲۳- کدام جغرافیدان یونان باستان، محیط زمین را محاسبه کرد؟

- (۱) اقلیدس (۲) اراتوستن (۳) آریستاک اهل ساموس (۴) آپولونیوس اهل پرگا

۱۲۴- پر افتخارترین و بادوام‌ترین سلسله‌های امپراتوری بیزانس، کدام است؟

- (۱) کومنین (۲) نتودوزی (۳) مقدونی (۴) ژوستی نیانی

۱۲۵- کدام پاپ در قرون وسطی، به مبارزه با فساد دستگاه روحانیت معروف است؟

- (۱) اینوسان سوم (۲) گرگوار هفتم (۳) الکساندر سوم (۴) اوربان دوم

تاریخ ایران دوره اسلامی:

۱۲۶- افسر انگلیسی که در جنگ‌های ایران و روسیه در جبهه ایران حضور داشت و کشته شد، چه نام داشت؟

- (۱) ژنرال کریستی (۲) ژنرال مونیت (۳) ژنرال لیندسی (۴) ژنرال پوتینجر

۱۲۷- مرزبندی بلوچستان در دوره ناصری، به‌دست چه کسی انجام شد؟

- (۱) کلنل هلدیچ (۲) سر هنری استاکر (۳) ژنرال مک‌لین (۴) فردریک گلداسمید

۱۲۸- عاقبت و سرنوشت سیسانوف، سردار روسی در جنگ‌های ایران و روسیه، چه شد؟

- (۱) در جنگ بیمار شد و بر اثر بیماری فوت کرد.
(۲) بر اثر توطئه میرزایوسف خان گرجی کشته شد.
(۳) بر اثر توطئه حسینقلی خان حاکم باکو کشته شد.
(۴) توسط روس‌ها تعویض شد و به‌جای او گداویچ به جنگ فرستاده شد.

۱۲۹- اولین سفیر انگلیس که در زمان قاجار از جانب دولت هند عازم ایران شد، چه نام داشت؟

- (۱) محمدنبی خان (۲) فتحعلی خان
(۳) مهدی علی خان (۴) حاجی خلیل خان

۱۳۰- در زمان کدام کابینه، دولت ایران با اجازه مجلس شورای ملی، قراردادی برای استخدام مورگان شوستر امریکایی امضاء نمود؟

- (۱) ناصر الملک (۲) ابراهیم حکیمی
(۳) سپهدار تنکابنی (۴) مستوفی الممالک

۱۳۱- نخستین روزنامه ایرانی چاپ خارج از ایران در دوره قاجاریه که به سبک جدید منتشر می‌گردید، چه نام داشت؟

- (۱) قانون به مدیریت ملکم خان در لندن
(۲) اختر به مدیریت اقامحمدطاهر تبریزی در استانبول
(۳) ثریا به مدیریت میرزا علی محمدخان کاشانی در قاهره
(۴) حکمت به سرپرستی میرزا مهدی خان تبریزی در قاهره

۱۳۲- کدام‌یک از سلسله‌های عمان و مسقط در دوره قاجاریه، بخش‌هایی از جزایر و بنادر ایران را در اجاره خود داشتند؟

- (۱) سلسله یماریه (۲) سلسله ال کثیر
(۳) سلسله ابوسعیدی (۴) قبیله بنی نهبان

۱۳۳- کدام عبارت، با هویت واقعی «مولی صندلی» مطابق است؟

- (۱) همان حسین بن علی مروودی است که در هرات و سیستان علی امیر احمد سامانی شورش کرد.
- (۲) همان احمدبن سهل از دهقانان قریه جیرنج مرو و از خاندان کامگاریان بود که علیه امیر احمد سامانی شورش کرد.
- (۳) اسحاق بن محمد (عموی شورشی امیر نصر بن احمد سامانی) که در نبرد قریه خرتنگ سمرقند از برادرزاده شکست خورد.
- (۴) یکی از سپاهیان امیر احمد سامانی که در اصل محمدبن هرمز نام داشت و رهبری قیام خوارج را در سیستان بر عهده گرفت.

۱۳۴- نخستین اثر داروسازی به زبان فارسی چه نام دارد و از کیست؟

- (۱) کتاب الصيدله - اثر ابوریحان بیرونی
- (۲) کتاب النبات - اثر هشام بن ابراهیم کرمانی
- (۳) الفلاحه التبیطیه - اثر ابن حنیفه دینوری
- (۴) کتاب الابنیه عن حقایق الادویه - اثر ابومنصور موفق بن علی الهروی

۱۳۵- کدام خاندان عرب، نقش مهمی در توسعه نفوذ آل بویه در بخش‌های جنوبی خلیج فارس ایفاء نمودند؟

- (۱) خاندان مکرم
- (۲) خاندان نافع
- (۳) قبیله آل عماره
- (۴) قبیله بنی نبهان

۱۳۶- از اقدامات مرداویج زیار دیلمی، در آغاز فعالیت خود یعنی حدود سال ۳۲۲ هـ. ق، کدام است؟

- (۱) پرداخت مقدار معینی خراج به خلیفه
- (۲) مقاومت در برابر خلیفه عباسی و پذیرش حاکمیت وی از سوی خلیفه
- (۳) پذیرش اقتدار مرداویج از سوی مقتدر عباسی به شرط پرداخت سالانه خراج پرداخت معینی خراج به خلیفه
- (۴) به دنبال احیا مجد ایران قدیم بود که بر قلمرو و اسفار تسلط یافت و ری و اصفهان و طبرستان، گرگان و همدان را گرفت و تا حلوان پیش رفت.

۱۳۷- در دوره سلجوقیان، عمید یا عامل که بود؟

- (۱) مأمور جمع‌آوری خراج و مالیات در ایالت بود.
- (۲) مسئول امور نظامی و تأمین امنیت عمومی در ایالت بود.
- (۳) وظیفه به مظالم نشستن سلاطین سلجوقی را در ایالت بر عهده داشت.
- (۴) همان والی یک ناحیه بود که زمام کارهای مختلف مربوط به قلمرو تحت فرمان خود را به دست می‌گرفت.

۱۳۸- کدام عبارت درباره ابوالفضل محمدسلمی مروزی (حاکم جلیل) یکی از وزیران سامانی، صحیح است؟

- (۱) با مسائل سیاسی و کشورداری آشنایی کامل داشت.
- (۲) در رأس مسائل فقهی روزگار خویش قرار داشت.
- (۳) با تدبیر نظامی و آرایش سپاهی و مرزداري و حراست آشنایی کامل داشت.
- (۴) وزارت امیر اسماعیل سامانی و مدت اندکی هم وزارت امیرنصر سامانی را بر عهده داشت.

۱۳۹- از میان «ایلخانان رقیب» که در عهد فترت میان ایلخانان بزرگ و تیموریان حکومت داشتند، کدام یک آخرین ایلخان

به‌شمار می‌رود؟

- (۱) طغا تیمورخان
- (۲) انوشیروان عادل
- (۳) شاه جهان بن آلفرنگ
- (۴) سلیمان خان بن یشموت

- ۱۴۰- منظور از اصطلاح مغولی «ترخان» چه بوده است؟
- (۱) لشکرهای ده هزار نفری در سپاه چنگیزی
(۲) شاهزادگان خاندان چنگیزی که تولی (تولوی) برترین آنان بود.
(۳) اشراف لشکری که معاف از مالیات بوده و غنایمی که در جنگ به دست می‌آوردند را تصاحب می‌کردند.
(۴) دسته‌های هزار نفره از بهترین جنگاوران چنگیزی پیشقراول لشکر وی به‌شمار می‌رفتند.
- ۱۴۱- کدام‌یک از قبایل، عضو هسته اصلی و اولیه اتحادیه قراقویونلو بودند؟
- (۱) محمودی (۲) جاگیرلو (۳) قرمانلو (۴) سعدلو و بهارلو
- ۱۴۲- نوشتگین از محل درآمد خوارزم، چه مخارجی را تأمین می‌نمود؟
- (۱) حرمسرای سلطانی (۲) طشت‌دار خانه سلطان
(۳) نظامیه‌های خراسان (۴) لشکریان خوارزم، برای دفاع در برابر مهاجمان
- ۱۴۳- سلسله قراخانیان ماوراءالنهر، توسط کدام قدرت یا شخصیت تاریخی برافتاد؟ (۶۰۷ هـ.ق)
- (۱) سلطان علاءالدین محمد خوارزمشاه (۲) کوچک، خان قبیله مغولی مسیحی نایمان
(۳) ملک علاءالدین حسین جهانسوز غوری (۴) نصره‌الدین ابوبکرین محمد جهان پهلوان ایلدگری
- ۱۴۴- نزهة القلوب، توسط چه کسی نوشته شده است؟
- (۱) حمدالله مستوفی (۲) ابوعبد الله مقدسی
(۳) ظهیرالدین نیشابوری (۴) ناصرالدین منشی کرمانی
- ۱۴۵- برای نخستین بار اندیشه اتحاد اسلامی، توسط چه کسی در ایران مطرح گردید؟
- (۱) نادرشاه افشار (۲) میرزا آقاخان کرمانی
(۳) سیدجمال‌الدین اسدآبادی (۴) میرزا کوچک خان جنگلی
- ۱۴۶- کدام شخصیت، در دوره کریم‌خان، شورش شهر کرمان را سازماندهی کرد؟
- (۱) شاهرخ خان افشار (۲) تقی خان درانی
(۳) محمدتقی خان بافقی (۴) محمد امین خان گروسی
- ۱۴۷- جنگ مرو در دوره صفوی، بین چه کسانی بوده است؟
- (۱) شاه تهماسب و عبیدالله خان (۲) شاه اسماعیل و شیبک خان
(۳) سلطان حسین میرزا و شیبک خان (۴) بدیع الزمان میرزا و سلطان حسین میرزا
- ۱۴۸- کتاب تبارخ از کیست؟
- (۱) خواندمیر (۲) قاضی احمد قمی
(۳) وحید قزوینی (۴) یحیی عبداللطیف قزوینی
- ۱۴۹- منصب تو شمال باش، چیست؟
- (۱) ناظر جبار خانه (۲) مسئول اخذ مالیات‌های اصناف
(۳) ناظر آشپزخانه و مخارج آن (۴) مسئول نگهداری اسب‌های مخصوص شاه
- ۱۵۰- کدام‌یک از پادشاهان جهان در نامه خود، شاه عباس را به تسامح مذهبی تشویق کرد؟
- (۱) جیمز اول پادشاه انگلیس (۲) سلطان مراد پادشاه عثمانی
(۳) اکبر پادشاه هند (۴) پاپ رهبر کاتولیک‌های جهان